

MAT 2008 METRİK UZAYLAR FİNAL SORULARI

09.08.2005

Ad-Soyad:.....

No :.....

Soru 1) Bir (X,d) metrik uzayında $A \subset B$ olsun. Eğer B kümesi bir p noktasının komşuluğu ise A kümesi de p noktasının bir komşuluğu mudur? Açıklayınız.

Hayır. B kümesi p nin bir komşuluğudur demek $p \in T \subset B$ olacak şekilde bir T açık kümesi var demektir. $A \subset B$ iken bu T açık kümesi A da kalmayabilir.

Ancak B komşuluk iken $B \subset C$ olacak şekildeki her C kümesi de p nin bir komşuluğu olmak zorundadır.

Soru 2) R alışımlı ve ayrık metrik uzaylarında Q' irrasyonel sayılar kümesinin içini, dışını ve sınırını açıklayarak belirleyiniz.

R alışımlı metrik uzayında Q' irrasyonel sayılar kümesinin içi boş kümedir. Çünkü x bir irrasyonel sayı ise x in bir iç nokta olabilmesi için $x \in D(x, r) \subset Q'$ olacak şekilde bir $D(x, r)$ açık aralığının bulunabilmesi gereklidir. Ancak hiç bir reel sayı aralığı sadece irrasyonel sayılardan oluşamayacağından bu mümkün değildir.

Benzer şekilde Q' kümesinin dışı, tümleyeni olan rasyonel sayılar kümesinin içi olacağından boş kümedir.

Sonuçta Q' nün içi ve dışı boş olduğundan sınırı uzayın geri kalanıdır, yani R dir.

R ayrık metrik uzayında Q' irrasyonel sayılar kümesinin içi kendisidir. Çünkü ayrık metrikte her küme açıktır ve açık kümeleri içi kendileridir.

Benzer şekilde Q' kümesinin dışı, tümleyeni olan rasyonel sayılar kümesinin içi olacağından yine aynı sebeple dış, tümleyene yani Q rasyonel sayılar kümesine eşittir.

Sonuçta Q' nün içi Q' ve dışı Q olduğundan sınırı uzayın geri kalanıdır, yani boşkümedir.

Soru 3) Bir (X,d) metrik uzayında "A açık kümedir $\Leftrightarrow$ A açık yuvardır" önermesinin doğruluğunu tartışınız. Örnek veriniz.

A açık küme ise bir açık yuvar olmayabilir. Örneğin reel alışımlı uzayda $A = (0,1) \cup (2,3)$ kümesi açık bir küme olmakla beraber açık bir yuvar değildir.

A açık bir yuvar ise açık bir kümedir de. Gerçekten de, $A = D(a, r)$ açık yuvarı ise her bir $x \in A$ için $x \in D(a, r) \subset D(a, r) = A$ yazılabileceğinden x bir iç noktadır. Her x elemanı bir iç nokta olduğundan A açıktır.

Soru 4) $d(A,B) = 0$ olması durumunda A ve B kümeleri kesişir mi? Örnek veriniz.

Kesişmeyebilirler. Örneğin reel alışımlı uzayda $A = (0,1)$ ve $B = [1,2)$ kümeleri kesişmez ama aralarındaki uzaklık sıfırdır.

Soru 5) Reel alışımlı uzayda Q rasyonel sayılar kümesinin yığılma noktaları kümesini belirleyiniz.

x reel sayı olsun. x i bulduran her aralıkta mutlaka en az bir rasyonel sayı daha olacağından x bir yığılma noktasıdır. Dolayısıyla Q nun yığılma noktaları kümesi R nin tamamıdır.

Not: Süre 70 dakıkadır. Başarılar. **İNC**